

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ.....	4
ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ.....	4
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	4
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	5
Α. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	5
Β. ΦΥΣΗ, ΣΚΟΠΟΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	6
ΜΕΡΟΣ Α΄ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	10
1. ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	10
2. ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	13
3. ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	23
ΜΕΡΟΣ Β΄ – ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ	29
4. ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΙΣΤΗΣ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ.....	29
5. ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ	30
ΜΕΡΟΣ Γ΄ – ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	34
6. ΕΚΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ – ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	34
ΜΕΡΟΣ Δ΄ - ΜΕΤΟΧΟΙ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ.....	39
7. ΕΒΔΟΜΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	39
8. ΟΓΔΟΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ.....	40
9. ΕΝΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	41
ΜΕΡΟΣ Ε΄ – ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	43

ПРООІМІО

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Σύμφωνα με τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης¹ του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), οι οποίες αποτελούν διεθνώς σημείο αναφοράς και σημαντική πηγή έμπνευσης για τον παρόντα Κώδικα, ως εταιρική διακυβέρνηση νοείται το σύστημα σχέσεων που εγκαθιδρύεται μεταξύ της Διοίκησης της εταιρείας, των μετόχων, των εργαζομένων και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου μέρους και αποσκοπεί στη δημιουργία, βιωσιμότητα και ανάπτυξη δυνατών και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων.

Ως σύνολο αρχών, ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης εισάγει διατάξεις αυτορρύθμισης: δεν περιορίζεται στην εφαρμογή των υποχρεωτικών, από τη νομοθεσία, διατάξεων, αλλά βασίζεται στην οικειοθελή αποδοχή και εφαρμογή κανόνων που καταγράφονται σε αυτόν ως ειδικές πρακτικές. Βάσει των διατάξεων αυτών ασκείται, παρακολουθείται και ελέγχεται η διοίκηση, επιτελούνται οι εταιρικές λειτουργίες, διαμορφώνονται οι σχέσεις με τους μετόχους και τα ενδιαφερόμενα μέρη (μετόχους, προμηθευτές, πελάτες, δημόσια διοίκηση κλπ) που διασυνδέονται με την εταιρεία, διευκολύνεται η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί και εντοπίζονται και τίθενται υπό διαχείριση υφιστάμενοι ή ενδεχόμενοι κίνδυνοι.

Μέσω της κωδικοποίησης των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης επιδιώκεται η ευχερής εφαρμογή τους και ταυτοχρόνως η ενίσχυση της αξιοπιστίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς προς τους διεθνείς και εγχώριους επενδυτές, η ενίσχυση της διαφάνειας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων. Επιπλέον, ένα πλαίσιο καλής εταιρικής διακυβέρνησης διαμέσω της εμπέδωσης της εμπιστοσύνης στο επιχειρηματικό περιβάλλον, μπορεί να γεφυρώσει, με αποτελεσματικό και ωφέλιμο τρόπο, τα συμφέροντα των επιχειρήσεων, των πολιτών και της κοινωνίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) ιδρύθηκε το 2012, ως αποτέλεσμα της σύμπραξης του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΕΧΑΕ) και του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), με τη νομική μορφή της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας. Τακτικά μέλη του ΕΣΕΔ είναι σήμερα η ΕΧΑΕ, ο ΣΕΒ, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ), η Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (ΕΘΕ) και η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ).

¹ Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης ΟΟΣΑ (2015) https://www.oecd-ilibrary.org/governance/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2015_9789264236882-en

Ανώτατο όργανο του ΕΣΕΔ είναι η Γενική Συνέλευση (ΓΣ). Το ΕΣΕΔ διοικείται από Συμβούλιο Διοίκησης αποτελούμενο σήμερα από 7 μέλη που εκλέγονται από τη ΓΣ και έχει πενταετή θητεία. Πέραν του Συμβουλίου Διοίκησης, στο ΕΣΕΔ λειτουργεί επίσης Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, στο οποίο συμμετέχουν από την Ελλάδα και το εξωτερικό ειδικοί, από διάφορους τομείς (ελεγκτικό, επενδυτικό, επιχειρηματικό, εποπτείας, νομικό, συμβουλευτικό, τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό).

Από τον Οκτώβριο του 2018, έχει συσταθεί Εκτελεστική Επιτροπή Υλοποίησης Δράσεων (Working Committee) με τη συμμετοχή εκπροσώπων των Ιδρυτικών Μελών και των Τακτικών Μελών με αρμοδιότητες την υλοποίηση του σχεδίου δράσης, τη διοργάνωση επιμέρους δράσεων (συνέδρια, εκπαιδευτικά σεμινάρια, εκδηλώσεις, προωθητικές ενέργειες), την ανεύρεση χορηγών και λοιπών πόρων, καθώς και την εκπλήρωση και υλοποίηση επιμέρους σκοπών του ΕΣΕΔ.

Το ΕΣΕΔ εκδίδει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Το γενικό πλάνο δράσης του περιλαμβάνει τη διαμόρφωση θέσεων επί του θεσμικού πλαισίου, την υποβολή προτάσεων, τη συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και ομάδες εργασίας, τη διοργάνωση εκπαιδευτικών και ενημερωτικών δράσεων, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και εφαρμογής των κωδίκων εταιρικής διακυβέρνησης, την παροχή εργαλείων συνδρομής και βαθμολόγησης των επιδόσεων των ελληνικών επιχειρήσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ο παρών Κώδικας αποτελεί τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εταιρείες με αξίες εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4706/2020 και το άρθρο 4 της Απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (Απόφαση 2/905/3.3.2021 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς). Αντικαθιστά τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες που είχε εκδοθεί το 2013 από το ΕΣΕΔ.

Α. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Στην Ελλάδα το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης για τις ελληνικές εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, συνίσταται αφενός στην υιοθέτηση αναγκαστικού δικαίου νομικών κανόνων και αφετέρου στην εφαρμογή των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης καθώς και στην υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών και συστάσεων μέσω αυτορρύθμισης. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τον ν. 4706/2020 («Νόμος εταιρικής διακυβέρνησης ή Νόμος»), τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του Νόμου, ορισμένες διατάξεις του ν. 4548/2018 περί ανωνύμων εταιρειών και αρχές, βέλτιστες πρακτικές και συστάσεις αυτορρύθμισης, που ενσωματώνονται στον παρόντα κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης («Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης ή Κώδικας»).

- Ο Κώδικας ως κείμενο αυτορρύθμισης υιοθετείται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εταιρειών, τη μετοχική τους σύνθεση και τα κριτήρια που επιλέγουν, κατά περίπτωση.
- Ο Κώδικας εφαρμόζεται με βάση την αρχή «Συμμόρφωση ή Εξήγηση» (“comply or explain”).
- Ο Κώδικας δεν επαναλαμβάνει, ως δικές του προβλέψεις, τις νομοθετικές διατάξεις, ούτε ερμηνεύει τη νομοθεσία.
- Κεντρικός στόχος του Κώδικα είναι η δημιουργία ενός προσβάσιμου και κατανοητού οδηγού αναφοράς, που θέτει με κωδικοποιημένο τρόπο σε ενιαίο κείμενο, υψηλές (υψηλότερες των υποχρεωτικών) απαιτήσεις και προδιαγραφές εταιρικής διακυβέρνησης.

Ειδικότερα, ο Κώδικας δεν υπεισέρχεται στα θέματα που αποτελούν αναγκαστικού δικαίου ρυθμίσεις της νομοθεσίας (νόμους και κανονιστικές αποφάσεις), οι οποίες είναι ήδη ιδιαίτερα εκτενείς. Αντίθετα, ο Κώδικας θεσπίζει αρχές πέραν του υποχρεωτικού πλαισίου της νομοθεσίας Εταιρικής Διακυβέρνησης και πραγματεύεται εκείνα τα θέματα που είτε α) δεν ρυθμίζονται νομοθετικά, είτε β) ρυθμίζονται, αλλά το ισχύον πλαίσιο επιτρέπει επιλογή ή παρέκκλιση, είτε γ) ρυθμίζονται κατά το ελάχιστο περιεχόμενό τους. Στις περιπτώσεις αυτές, ο Κώδικας είτε συμπληρώνει τις υποχρεωτικές διατάξεις, είτε εισάγει αυστηρότερες αρχές, αντλώντας εμπειρία από τις ευρωπαϊκές και διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, με γνώμονα πάντα τα χαρακτηριστικά του ελληνικού επιχειρείν και της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς.

Ο Κώδικας απευθύνεται στις ελληνικές εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα.

Ο Κώδικας απευθύνεται επίσης σε ελληνικές εταιρείες με αξίες που διαπραγματεύονται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, όπως η Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι οποίες έχουν επιλέξει να υπαχθούν στον ν. 4706/2020.

Ο Κώδικας αποτελείται από: Μέρη και Ενότητες.

Σε κάθε Ενότητα αρχικά παρατίθεται αυτούσιος ο σε ισχύ υποχρεωτικός κανόνας (και με ευθεία παραπομπή σε αυτόν σε υποσημείωση), όπως προκύπτει από τις νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις, ο οποίος χαρακτηρίζεται «**Υποχρεωτική Διάταξη**» εμφανίζεται με **κόκκινους χαρακτήρες** και φέρει τη **σήμανση «N» (Νόμος)**. Η παράθεση αυτή γίνεται αφενός για λόγους πληρότητας αλλά και εύκολης επικαιροποίησης και για διευκόλυνση του χρήστη, αφετέρου δε, για να είναι σαφής η νομική βάση κάθε θεματικής, πέραν της οποίας ισχύουν οι ειδικές πρακτικές του

Κώδικα. Παρατίθενται επίσης, με **πορτοκαλί χαρακτήρες** οι ρυθμίσεις της Εγκυκλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την Πολιτική Καταλληλότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, ως κατευθύνσεις και φέρουν τη **σήμανση «Κ»**.

Στη συνέχεια, παρατίθενται οι **«Ειδικές Πρακτικές»** που διέπονται από την αρχή «Συμμόρφωση ή Εξήγηση» (“Comply or Explain”) και χαρακτηρίζονται ως **«Συμμόρφωση ή Εξήγηση»**, σύμφωνα με την αντίστοιχη αρχή. Οι Ειδικές Πρακτικές εμφανίζονται με **πράσινους χαρακτήρες** και φέρουν τη **σήμανση «Σ/Ε»**.

Πιο συγκεκριμένα, η αρχή «Συμμόρφωση ή Εξήγηση» απαιτεί από τις εταιρείες που εφαρμόζουν τον Κώδικα είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των διατάξεών του, είτε να εξηγούν, αιτιολογημένα, τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με τις συγκεκριμένες πρακτικές του.

Τεκμηρίωση «Εξήγησης»: Η εξήγηση των λόγων μη συμμόρφωσης δεν πρέπει να περιορίζεται μόνον σε απλή αναφορά της πρακτικής με την οποία δεν συμμορφώνεται η εταιρεία, αλλά να αιτιολογείται με τρόπο ξεκάθαρο και συγκεκριμένο. Ειδικότερα, η εξήγηση μη συμμόρφωσης πρέπει:

- να είναι ορισμένη ως προς τις θέσεις της εταιρείας, ειδική και όχι τυποποιημένη,
- να είναι ουσιαστική, υπό την έννοια ότι θέτει το πλαίσιο και το λόγο της μη συμμόρφωσης,
- να είναι κατανοητή και πειστική,
- να αξιολογεί το ρίσκο της απόκλισης και να περιγράφει τα μέτρα που έχουν ληφθεί προς ελαχιστοποίηση τυχόν κινδύνων ως προς τη μη συμμόρφωση με τη σχετική αρχή,
- να αναφέρει κατά πόσον η απόκλιση από τις διατάξεις του Κώδικα είναι χρονικά περιορισμένη, να δίνεται εκτίμηση χρόνου ευθυγράμμισης της εταιρείας με τις διατάξεις του Κώδικα και τέλος, να αναφέρει η εταιρεία κάποια εναλλακτική πρακτική που έχει υιοθετήσει ως πιο ενδεδειγμένη, καθώς και για ποιους λόγους τη θεωρεί πιο ενδεδειγμένη και ωφέλιμη στα πλαίσια τήρησης υψηλών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης. Με αυτόν τον τρόπο, οι επενδυτές και τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι σε θέση να αξιολογήσουν ακόμα και αν η εταιρεία δεν εφαρμόζει κάποια πρακτική του Κώδικα, αν εντούτοις αντιλαμβάνεται πράγματι τη σημασία της εταιρικής διακυβέρνησης και με την ποιότητα της εξήγησης επιτυγχάνει την απαιτούμενη αποτελεσματικότητα.

Ο Κώδικας προσφέρει με την προσέγγιση αυτή τη δυνατότητα στις εταιρείες να αξιολογήσουν προσεκτικά τις ιδιαίτερες συνθήκες τους και να επιλέξουν αυτόν που τους αρμόζει με διαφάνεια και με σκοπό την αποτελεσματική και υψηλής ποιότητας

χρηστή διακυβέρνηση. Σκοπός δεν είναι μια στεγνή, τυποποιημένη και ίσως παραπλανητική επιβεβαίωση της επιλογής «συμμόρφωση».

Ορισμένες προβλέψεις του Κώδικα ενδέχεται να είναι δύσκολο να εφαρμοστούν από μικρού μεγέθους εταιρείες. Οι εταιρείες αυτές, μπορούν να επεξηγούν τη μη συμμόρφωση / παρέκκλιση από τις ειδικές πρακτικές του Κώδικα με αιτιολογία που βασίζεται σε αυτό το μικρότερο μέγεθος, εξειδικεύοντας περαιτέρω την έννοια του εφαρμόζοντας κατά τα λοιπά την παραπάνω τεκμηρίωση της «Εξήγησης».

Τέλος, παρατίθενται περαιτέρω κατευθύνσεις για τις οποίες δεν απαιτείται συμμόρφωση ή τεκμηρίωση στην περίπτωση της μη συμμόρφωσης, αλλά αποτελούν απλώς **«Συστάσεις» (σήμανση «Σ»)**.

Στο μέρος Ε' του παρόντος, παρατίθενται οδηγίες για τη σύνταξη Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Το ΕΣΕΔ θα επανεξετάζει το περιεχόμενο του Κώδικα σε τακτική βάση και θα το προσαρμόζει σύμφωνα με τις εξελίξεις, τόσο στις ειδικές πρακτικές όσο και στο κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες του ελληνικού επιχειρηματικού κόσμου.

Ο Κώδικας τίθεται σε ισχύ από την έναρξη ισχύος των άρθρων 1 έως 24 του ν. 4706/2020. Στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης που θα δημοσιευθεί μετά την πρώτη εφαρμογή του, η εταιρεία μπορεί να επικαλεστεί το χρόνο έναρξης ισχύος ως εξήγηση μη εφαρμογής ή παρέκκλισης και να δηλώσει για ποιες ειδικές πρακτικές βρίσκεται σε διαδικασία συμμόρφωσης.

1. ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 1.1. *«Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.»²* N
- 1.2. *«Κατά την ίδρυση της εταιρείας ο διορισμός προέδρου, αντιπροέδρου, διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου ή προσώπων με άλλη ιδιότητα και αρμοδιότητες για το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να γίνει και με το καταστατικό. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί οποτεδήποτε να προβεί σε διαφορετική κατανομή των παραπάνω ιδιοτήτων μεταξύ των μελών του.»³* N
- 1.3. *«Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό εξουσίες, σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4548/2018, οφείλουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και των αρμοδιοτήτων τους να τηρούν το νόμο, το καταστατικό και τις νόμιμες αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Οφείλουν να διαχειρίζονται τις εταιρικές υποθέσεις με σκοπό την προαγωγή του εταιρικού συμφέροντος, να εποπτεύουν την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και της γενικής συνέλευσης και να ενημερώνουν τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις εταιρικές υποθέσεις.»⁴* N
- 1.4. *«Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει και επιβλέπει την υλοποίηση του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης των διατάξεων 1 έως 24 του ν. 4706/2020, παρακολουθεί και αξιολογεί περιοδικά ανά τρία (3) τουλάχιστον οικονομικά έτη την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητά του, προβαίνοντας στις δέουσες ενέργειες για την αντιμετώπιση ελλείψεων.»⁵* N
- 1.5. *«Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει την επαρκή και αποτελεσματική λειτουργία Συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας...»⁶* N

² Ν.4548/2018, άρθρο 86, παρ. 1

³ Ν.4548/2018, άρθρο 87, παρ. 3

⁴ Ν.4548/2018, άρθρο 96, παρ. 1

⁵ Ν.4706/2020, άρθρο 4, παρ. 1

⁶ Ν.4706/2020, άρθρο 4, παρ. 2

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- 1.6. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό των αξιών και του στρατηγικού προσανατολισμού της εταιρείας, καθώς και τη διαρκή παρακολούθηση της τήρησής τους. Παράλληλα, παραμένει υπεύθυνο για την έγκριση της στρατηγικής και του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας, καθώς και για τη διαρκή παρακολούθηση υλοποίησης τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης επανεξετάζει τακτικά τις ευκαιρίες και τους κινδύνους σε σχέση με την καθορισμένη στρατηγική, καθώς και τα σχετικά μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδιώκοντας να λαμβάνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες από τα εκτελεστικά μέλη του ή και από τα διευθυντικά στελέχη, ενημερώνεται για την αγορά και για κάθε άλλη εξέλιξη που επηρεάζει την εταιρεία.
- 1.7. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι οι αξίες και ο στρατηγικός σχεδιασμός της εταιρείας ευθυγραμμίζονται με την εταιρική κουλτούρα. Οι αξίες και ο σκοπός της εταιρείας μεταφράζονται και εφαρμόζονται στην πράξη και επηρεάζουν τις πρακτικές, τις πολιτικές και τις συμπεριφορές εντός της εταιρείας σε όλα τα επίπεδα. Το Διοικητικό Συμβούλιο και η ανώτατη διοίκηση θέτουν το πρότυπο των χαρακτηριστικών και των συμπεριφορών που διαμορφώνουν την εταιρική κουλτούρα και αποτελούν παράδειγμα της εφαρμογής της. Παράλληλα χρησιμοποιούν εργαλεία και τεχνικές που στοχεύουν στην ενσωμάτωση της επιθυμητής κουλτούρας στα συστήματα και τις διαδικασίες της εταιρείας.
- 1.8. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατανοεί τους κινδύνους της εταιρείας και τη φύση αυτών και καθορίζει την έκταση της έκθεσης της εταιρείας στους κινδύνους που προτίθεται να αναλάβει στα πλαίσια των μακροπρόθεσμων στρατηγικών στόχων της.
- 1.9. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει πολιτική για τον εντοπισμό, την αποφυγή και την αντιμετώπιση των συγκρούσεων συμφερόντων ανάμεσα στα συμφέροντα της εταιρείας και αυτά των μελών του ή προσώπων στα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει κάποιες από τις αρμοδιότητές του, σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4548/2018. Η πολιτική αυτή βασίζεται σε σαφείς διαδικασίες, οι οποίες ορίζουν τον τρόπο έγκαιρης και πλήρους γνωστοποίησης στο Διοικητικό Συμβούλιο τυχόν συμφερόντων τους σε συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών ή άλλη ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων με την εταιρεία ή θυγατρικές της. Τα μέτρα και οι διαδικασίες αξιολογούνται και αναθεωρούνται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητάς τους.

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

- 1.10. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει την προσήκουσα έγκριση, παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των στρατηγικών κατευθύνσεων και στόχων και διασφαλίζει την ύπαρξη των αναγκαίων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, καθώς και την ύπαρξη συστήματος εσωτερικού ελέγχου.
- 1.11. Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει ή/και οριοθετεί τις αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου, ο οποίος τις ασκεί, εφόσον υφίσταται.
- 1.12. Η εταιρεία ενθαρρύνει τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να μεριμνούν για την ενημέρωσή τους, αναφορικά με τα παραπάνω θέματα.
- 1.13. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνέρχονται τουλάχιστον ετησίως, ή και εκτάκτως όταν κρίνεται σκόπιμο χωρίς την παρουσία εκτελεστικών μελών προκειμένου να συζητείται η επίδοση των τελευταίων. Στις συνεδριάσεις αυτές τα μη εκτελεστικά μέλη δεν ενεργούν ως de facto όργανο ή επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου.
- 1.14. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα στελέχη της ανώτατης διοίκησης διασφαλίζουν ότι κάθε πληροφορία που είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι διαθέσιμη σε αυτά σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.
- 1.15. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει Κανονισμό Λειτουργίας του, στον οποίο περιγράφεται τουλάχιστον ο τρόπος που συνέρχεται και λαμβάνει αποφάσεις και οι διαδικασίες που ακολουθεί, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικώς οριζόμενα στο Καταστατικό και στις υποχρεωτικές διατάξεις του νόμου.
- 1.16. Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου συντάσσεται συμμορφούμενος προς τις αρχές του Κώδικα ή άλλως επεξηγώντας τις αποκλίσεις.
- 1.17. Στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο υιοθετεί ένα ημερολόγιο συνεδριάσεων και ένα ετήσιο πρόγραμμα δράσης, το οποίο αναθεωρείται ανάλογα με τις εξελίξεις και τις ανάγκες της εταιρείας, προκειμένου να διασφαλίζει τη σωστή, πλήρη και έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και την εξέταση όλων των θεμάτων, επί των οποίων λαμβάνει αποφάσεις.

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- 1.18. Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιοποιεί τεχνολογικά εργαλεία με τις απαραίτητες προδιαγραφές ασφάλειας για την πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο και τη διευκόλυνση της σύνδεσης και ενημέρωσης των μελών. Σ
- 1.19. Τα μη εκτελεστικά μέλη μπορούν να ζητούν, σύμφωνα με διαδικασία που περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, να έρχονται σε επικοινωνία με τα στελέχη της ανώτατης διοίκησης της εταιρείας, μέσω τακτικών παρουσιάσεων από τους επικεφαλής τομέων και υπηρεσιών. Σ
- 1.20. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν την Ημερήσια Διάταξη της επόμενης συνεδρίασης και τα υποστηρικτικά έγγραφα έγκαιρα δηλαδή και προ της λήξης των αναγκαστικού δικαίου προθεσμιών του Νόμου, ώστε να είναι δυνατή η μελέτη τους, λαμβάνοντας υπόψη κάθε φορά την πολυπλοκότητα των προς συζήτηση θεμάτων. Σ

2. ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

2.1. Μέγεθος του Διοικητικού Συμβουλίου

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

- 2.2.1. *«Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό ή από τη γενική συνέλευση, εντός των ορίων που προβλέπονται στο καταστατικό. Με την επιφύλαξη του άρθρου 115 του ν. 4548/2018, το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) μέλη και όχι περισσότερα των δεκαπέντε (15). Όταν το καταστατικό προβλέπει ελάχιστο και μέγιστο αριθμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τον ακριβή αριθμό των μελών προσδιορίζει η γενική συνέλευση.»⁷* N

ΣΥΣΤΑΣΗ

- 2.1.2. Το μέγεθος και η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αντικατοπτρίζουν το μέγεθος, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων και τη μετοχική σύνθεση της εταιρείας. Σ

⁷ Ν.4548/2018, άρθρο 77, παρ.3

2.2. Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2.2.1. «Η Εταιρεία διαθέτει πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο και περιλαμβάνει τουλάχιστον την πρόβλεψη κριτηρίων πολυμορφίας (diversity) για την επιλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.»⁸

N

2.2.2. «Οι ανώνυμες εταιρείες ... περιλαμβάνουν στην έκθεση διαχείρισης που συντάσσουν και δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Η δήλωση αυτή ... περιέχει ... πληροφορίες: (στ) περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της εταιρείας όσον αφορά πτυχές όπως, ενδεικτικά, η ηλικία, το φύλο ή το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό ιστορικό των μελών, οι στόχοι της εν λόγω πολιτικής για την πολυμορφία, ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόστηκε και τα αποτελέσματα κατά την περίοδο αναφοράς. Αν δεν εφαρμόζεται τέτοια πολιτική, η δήλωση περιλαμβάνει ειδική αιτιολόγηση του λόγου μη εφαρμογής.»⁹

N

2.2.3. «Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αντικατοπτρίζει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική της Εταιρείας.»¹⁰

N

2.2.4. «Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη εκλέγονται από τη γενική συνέλευση ή ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 4706/2020, δεν υπολείπονται του ενός τρίτου (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του και, πάντως, δεν είναι λιγότερα από δύο (2). Αν προκύψει κλάσμα, στρογγυλοποιείται στον αμέσως εγγύτερο ακέραιο αριθμό.»¹¹

N

2.2.5. «Τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ιδίως: α) είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή της στρατηγικής που καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και β) διαβουλεύονται ανά τακτά χρονικά

N

⁸ Ν.4706/2020, άρθρο 3, παρ.1γ.

⁹ Ν.4548/2018, άρθρο 152, παρ.1στ.

¹⁰ Ν.4706/2020, άρθρο 3, παρ.2

¹¹ Ν.4706/2020, άρθρο 5, παρ.2

διαστήματα με τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την καταλληλότητα της εφαρμοζόμενης στρατηγικής.»¹²

2.2.6. «Σε υφιστάμενες καταστάσεις κρίσεων ή κινδύνων, καθώς και όταν επιβάλλεται από τις συνθήκες να ληφθούν μέτρα τα οποία αναμένεται ευλόγως να επηρεάσουν σημαντικά την Εταιρεία, όπως όταν πρόκειται να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με την εξέλιξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τους κινδύνους που αναλαμβάνονται, οι οποίες αναμένεται να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας, τα εκτελεστικά μέλη ενημερώνουν αμελλητί εγγράφως το Διοικητικό Συμβούλιο, είτε από κοινού είτε χωριστά, υποβάλλοντας σχετική έκθεση με τις εκτιμήσεις και τις προτάσεις τους.»¹³

2.2.7. «Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών, έχουν, ιδίως, τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- α) Παρακολουθούν και εξετάζουν τη στρατηγική της Εταιρείας και την υλοποίησή της, καθώς και την επίτευξη των στόχων της.
- β) Διασφαλίζουν την αποτελεσματική εποπτεία των εκτελεστικών μελών, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και του ελέγχου των επιδόσεών τους.
- γ) Εξετάζουν και εκφράζουν απόψεις σχετικά με τις προτάσεις που υποβάλλουν τα εκτελεστικά μέλη, βάσει υφιστάμενων πληροφοριών.»¹⁴

2.2.8. «Ένα μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου... έχει σχέση εξάρτησης αν (γα) έχει διατελέσει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας ή συνδεδεμένης με αυτήν εταιρείας για περισσότερο από εννέα (9) οικονομικά έτη αθροιστικά κατά τον χρόνο εκλογής του.»¹⁵

2.2.9. «Ένα μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρείται ανεξάρτητο εφόσον κατά τον ορισμό και κατά τη διάρκεια της θητείας του δεν κατέχει άμεσα ή έμμεσα ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου μεγαλύτερο του μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και είναι απαλλαγμένο από οικονομικές, επιχειρηματικές, οικογενειακές ή άλλου είδους σχέσεις εξάρτησης, οι

¹² Ν.4706/2020, άρθρο 6, παρ.1

¹³ Ν.4706/2020, άρθρο 6, παρ.2

¹⁴ Ν.4706/2020, άρθρο 7

¹⁵ Ν.4706/2020, άρθρο 9, παρ.2γα

οποίες μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις του και την ανεξάρτητη και αντικειμενική κρίση του.»¹⁶

2.2.10. «Τα κριτήρια επιλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν τουλάχιστον την επαρκή εκπροσώπηση ανά φύλο σε ποσοστό που δεν υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση κλάσματος, το ποσοστό αυτό στρογγυλοποιείται στο προηγούμενο ακέραιο.»¹⁷

2.2.11. Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την Πολιτική Καταλληλότητας¹⁸.

ΣΥΣΤΑΣΗ

2.2.12. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη δεν υπολείπονται τουλάχιστον του ενός δευτέρου ($\frac{1}{2}$) του συνολικού αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

2.2.13. Η εταιρεία υιοθετεί πολιτική πολυμορφίας που εντάσσεται στο πλαίσιο της πολιτικής καταλληλότητας.

2.2.14. Ως προς την εκπροσώπηση των φύλων, η πολιτική πολυμορφίας περιλαμβάνει συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους εκπροσώπησης ανά φύλο.

2.2.15. Η εταιρεία διασφαλίζει ότι τα κριτήρια πολυμορφίας αφορούν πέρα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα ανώτατα ή και ανώτερα διευθυντικά στελέχη με συγκεκριμένους στόχους εκπροσώπησης ανά φύλο, καθώς και χρονοδιαγράμματα για την επίτευξη αυτών.

Εξήγηση:

Η Εταιρεία δεν μπορεί να θέσει συγκεκριμένους στόχους εκπροσώπησης ανά φύλο για τα ανώτατα ή και ανώτερα διευθυντικά στελέχη καθώς η πρόσληψη τέτοιων στελεχών σχετίζεται με τις ειδικές απαιτήσεις και προσόντα που πρέπει να πληρούνται για κάθε θέση εργασίας αναλόγως του κλάδου δραστηριότητας και την

¹⁶ Ν.4706/2020, άρθρο 9, παρ.1

¹⁷ Ν.4706/2020, άρθρο 3, παρ.1β

¹⁸ Εγκύκλιος 60/18.9.2020 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/elib/circulars

ανταπόκριση κάθε φορά στη ζήτηση στελεχών στην αγορά. Ωστόσο, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν, η Εταιρεία θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διατηρεί μια ισορροπημένη εκπροσώπηση ανά φύλο.

- 2.2.16. Τα κριτήρια επιλογής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διασφαλίζουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο, συλλογικά, μπορεί να κατανοεί και να διαχειρίζεται θέματα που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνική ευθύνη και τη διακυβέρνηση (ESG¹⁹), εντός του πλαισίου της στρατηγικής που διαμορφώνει.

Σ / Ε

- 2.2.17. Τα κριτήρια επιλογής διασφαλίζουν ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να αφιερώνουν επαρκή χρόνο στην εκτέλεση των καθηκόντων τους και θέτουν περιορισμούς στον αριθμό των θέσεων που κατέχουν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μίας εταιρείας σε άλλες, μη συνδεδεμένες ανώνυμες εταιρείες.

Σ / Ε

Εξήγηση:

Δεν μπορεί να τεθεί ποσοτικός περιορισμός καθώς το βασικό κριτήριο είναι η ποιότητα της συμβολής του μέλους, η οποία δεν εξαρτάται πάντα από τον αριθμό των Διοικητικών Συμβουλίων στα οποία συμμετέχει. Η μέχρι σήμερα εμπειρία μας με ικανά στελέχη μας έχει δείξει ότι η ποιοτική εκτέλεση των καθηκόντων των μελών δεν επηρεάζεται από τη συμμετοχή τους σε άλλα Διοικητικά Συμβούλια μη συνδεδεμένων εταιριών.

- 2.2.18. Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν συμμετέχουν σε Διοικητικά Συμβούλια περισσότερων των πέντε (5) εισηγμένων εταιριών, και στην περίπτωση του Προέδρου περισσότερων των τριών (3).

Σ / Ε

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 2.2.19. «Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι μη εκτελεστικό μέλος. Σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά παρέκκλιση²⁰, διορίσει ως Πρόεδρο ένα εκ των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, διορίζει υποχρεωτικά αντιπρόεδρο εκ των μη εκτελεστικών μελών.»²¹

N

¹⁹ Environmental – Social – Governance factors

²⁰ Ν.4706/2020, άρθρο 8, παρ.1

²¹ Ν.4706/2020, άρθρο 8, παρ. 2

2.2.20. Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την Πολιτική Καταλληλότητας²².

Κ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

2.2.21. Ο Πρόεδρος επιλέγεται από τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος επιλεγεί από τα μη εκτελεστικά μέλη, ορίζεται ένα από τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, είτε ως αντιπρόεδρος είτε ως ανώτατο ανεξάρτητο μέλος (Senior Independent Director).

Σ / Ε

2.2.22. Ο ανεξάρτητος μη εκτελεστικός Αντιπρόεδρος ή το ανώτατο ανεξάρτητο μέλος (Senior Independent Director) ανάλογα με την περίπτωση έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: να υποστηρίζει τον Πρόεδρο, να δρά ως σύνδεσμος μεταξύ του Προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, να συντονίζει τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη και να ηγείται της αξιολόγησης του Προέδρου.

Σ / Ε

2.2.23. Όταν ο Πρόεδρος είναι εκτελεστικός, τότε ο ανεξάρτητος μη εκτελεστικός αντιπρόεδρος ή το ανώτατο ανεξάρτητο μέλος (Senior Independent Director) δεν αναπληρώνουν τον Πρόεδρο στα εκτελεστικά καθήκοντά του.

Σ / Ε

2.3. Διαδοχή του Διοικητικού Συμβουλίου

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

2.3.1. Η εταιρεία διαθέτει πλαίσιο πλήρωσης θέσεων και διαδοχής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να εντοπίζει τις ανάγκες πλήρωσης θέσεων ή αντικατάστασης και να διασφαλίζεται κάθε φορά η ομαλή συνέχεια της διοίκησης και η επίτευξη του σκοπού της εταιρείας.

Σ / Ε

2.3.2. Η εταιρεία διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με τη σταδιακή αντικατάστασή τους ώστε να αποφεύγεται η έλλειψη διοίκησης.

Σ / Ε

²² Εγκύκλιος 60/18.9.2020 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/elib/circulars

2.3.3. Το πλαίσιο διαδοχής λαμβάνει ιδίως υπόψη τα πορίσματα της αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου ώστε να επιτυγχάνονται οι απαιτούμενες αλλαγές στη σύνθεση ή στις δεξιότητες και να μεγιστοποιείται η αποτελεσματικότητα και η συλλογική καταλληλότητα του Διοικητικού Συμβουλίου.

2.3.4. Η εταιρεία διαθέτει και πλάνο διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου. Η κατάρτιση ενός άρτιου πλάνου διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου ανατίθεται στην επιτροπή υποψηφιοτήτων, η οποία μεριμνά στην περίπτωση αυτή για:

- εντοπισμό των απαιτούμενων ποιοτικών χαρακτηριστικών που θα πρέπει να συγκεντρώνει το πρόσωπο του Διευθύνοντος Συμβούλου,
- διαρκή παρακολούθηση και εντοπισμό πιθανών εσωτερικών υποψηφίων,
- εφόσον κρίνεται σκόπιμο, αναζήτηση πιθανών εξωτερικών υποψηφίων,
- και διάλογο με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο σχετικά με την αξιολόγηση των υποψηφίων για τη θέση του και άλλων θέσεων ανώτερης διοίκησης.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2.3.5. «Η Εταιρεία διαθέτει επιτροπή αποδοχών²³ και επιτροπή υποψηφιοτήτων.»²⁴

2.3.6. «Οι αρμοδιότητες της επιτροπής αποδοχών και της επιτροπής υποψηφιοτήτων είναι δυνατόν να ανατεθούν σε μία επιτροπή.»²⁵

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

2.3.7. Το Διοικητικό Συμβούλιο συστήνει επιτροπή υποψηφιοτήτων, η οποία έχει τον πρωταρχικό ρόλο στη διαδικασία ανάδειξης υποψηφίων, στο σχεδιασμό πλάνου διαδοχής και για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη.

2.3.8. Η επιτροπή υποψηφιοτήτων της εταιρείας δεν υποκαθιστά την τυχόν υπάρχουσα επιτροπή υποψηφιοτήτων σε θυγατρική της εταιρείας, αλλά δύναται να διαβουλευέται ανά περίπτωση μαζί της.

²³ Ν.4706/2020, άρθρο 11

²⁴ Ν.4706/2020, άρθρο 12

²⁵ Ν.4706/2020, άρθρο 10, παρ. 2

2.3.9. Όταν η επιτροπή υποψηφιοτήτων είναι ξεχωριστή από την επιτροπή αποδοχών, ο πρόεδρος της επιτροπής υποψηφιοτήτων δεν μπορεί να είναι και πρόεδρος της επιτροπής αποδοχών.

2.3.10. Η επιτροπή υποψηφιοτήτων εξετάζει περιοδικά και με συνέπεια τις ανάγκες ανανέωσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2.3.11. Η διαδικασία ανάδειξης υποψηφιοτήτων από την επιτροπή υποψηφιοτήτων είναι σαφώς προσδιορισμένη και εφαρμόζεται με διαφάνεια και με τρόπο που να κατοχυρώνει την αποτελεσματικότητά της.

2.3.12. Η θητεία των μελών της επιτροπής υποψηφιοτήτων συμπίπτει με τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, με δυνατότητα ανανέωσής της. Σε κάθε περίπτωση η θητεία τους στην επιτροπή δεν θα υπερβαίνει τα εννιά (9) χρόνια συνολικά.

2.4 Αποδοχές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2.4.1. «Εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά υποχρεούνται να θεσπίζουν πολιτική αποδοχών για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και, αν υπάρχει, για τον γενικό διευθυντή ή τον αναπληρωτή του. Η αναφορά στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 111 και 112 του ν. 4548/2018 στο Διοικητικό Συμβούλιο περιλαμβάνει και τον γενικό διευθυντή και τον τυχόν αναπληρωτή του. Με καταστατική διάταξη μπορεί να ορίζεται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 111 και 112 εφαρμόζονται: (α) και σε διοικητικά στελέχη, όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 παράγραφος 9, καθώς (β) και σε εταιρείες με μετοχές μη εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά.»²⁶

2.4.2. «Τηρουμένων των άρθρων 109 ως 112 του ν. 4548/2018, η επιτροπή αποδοχών:

α) διατυπώνει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την πολιτική αποδοχών που υποβάλλεται προς έγκριση στη γενική συνέλευση, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018,

²⁶ Ν.4548/2018, άρθρο 110, παρ. 1

β) διατυπώνει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις αποδοχές των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πολιτικής αποδοχών, σύμφωνα με το άρθρο 110 του ν. 4548/2018, και σχετικά με τις αποδοχές των διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας, ιδίως του επικεφαλής της μονάδας εσωτερικού ελέγχου,
γ) εξετάζει τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο τελικό σχέδιο της ετήσιας έκθεσης αποδοχών, παρέχοντας τη γνώμη της προς το Διοικητικό Συμβούλιο, πριν από την υποβολή της έκθεσης στη γενική συνέλευση, σύμφωνα με το άρθρο 112 του ν. 4548/2018.»²⁷

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

2.4.3. Οι αποδοχές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών της εταιρείας συνδέονται με το μέγεθος της εταιρείας, την πολυπλοκότητα της δράσης της, την έκταση των αρμοδιοτήτων τους, τον βαθμό ευθύνης τους, την εταιρική στρατηγική, τους σκοπούς της εταιρείας και την πραγμάτωση αυτών, με τελικό στόχο τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας στην εταιρεία. Η διαδικασία για την ανάπτυξη πολιτικής αποδοχών χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα και διαφάνεια. Οι πρόσθετες αποδοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου θα πρέπει να συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων στόχων και να εξαρτώνται ή να δικαιολογούνται από τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας με βάση τις ετήσιες χρηματοοικονομικές της καταστάσεις.

Σ / Ε

2.4.4. Οι πρόσθετες αποδοχές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχουν σε επιτροπές για λόγους διαφάνειας και ενημέρωσης εμφανίζονται διακριτά στην έκθεση αποδοχών, αλλά και στην έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση.

Σ / Ε

2.4.5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ασκούν ανεξάρτητη κρίση και διακριτική ευχέρεια όταν εγκρίνουν αποδοχές ή εισηγούνται στη Γενική Συνέλευση την έγκριση της πολιτικής αποδοχών, λαμβάνοντας υπόψη τόσο ατομικές επιδόσεις όσο και την επίδοση της εταιρείας.

Σ / Ε

²⁷ Ν.4706/2020, άρθρο 11

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

- 2.4.6. «Η Εταιρεία διαθέτει επιτροπή αποδοχών, αποτελούμενη από τουλάχιστον τρία (3) μη εκτελεστικά κατά πλειοψηφία (τουλάχιστον δύο (2)) ανεξάρτητα μέλη, με ανεξάρτητο πρόεδρο.»²⁸

N

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- 2.4.7. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι μέλος της επιτροπής αποδοχών, αλλά δεν μπορεί να προεδρεύει αυτής αν δεν είναι ανεξάρτητος. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι μέλος της επιτροπής αποδοχών, δεν μπορεί να συμμετέχει στον καθορισμό της αμοιβής του. Το μέλος της επιτροπής που θα οριστεί ως Πρόεδρός της θα πρέπει να έχει υπηρετήσει στην επιτροπή ως μέλος τουλάχιστον ένα έτος, εκτός αν η επιτροπή δεν έχει συσταθεί ή λειτουργήσει κατά το προηγούμενο έτος.

Σ / Ε

- 2.4.8. Η επιτροπή αποδοχών έχει την ευθύνη να προσδιορίζει το σύστημα αποδοχών για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα ανώτατα στελέχη και να προβαίνει σε σχετική εισήγηση επ' αυτών στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει για αυτά ή και εισηγείται προς τη Γενική Συνέλευση, όπου αυτό απαιτείται.

Σ / Ε

- 2.4.9. Το επίπεδο και η διάρθρωση των αποδοχών στοχεύουν και επιβραβεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή στην εταιρεία, εκείνων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους.

Σ / Ε

ΣΥΣΤΑΣΗ

- 2.4.10. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει και συνδέει την αμοιβή των εκτελεστικών μελών με δείκτες σχετικά με θέματα ESG και βιώσιμης ανάπτυξης που θα μπορούσαν να προσδώσουν μακροπρόθεσμη αξία στην εταιρεία. Στην περίπτωση αυτή, το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι οι δείκτες αυτοί είναι σχετικοί και αξιόπιστοι και προωθούν την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση θεμάτων ESG και βιώσιμης ανάπτυξης.

Σ

²⁸ Ν.4706/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και 3 και άρθρο 11

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

2.4.11. Η θητεία των μελών της επιτροπής αποδοχών συμπίπτει με τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, με δυνατότητα ανανέωσής της. Σε κάθε περίπτωση η θητεία τους στην επιτροπή δεν θα υπερβαίνει τα εννιά (9) χρόνια συνολικά.

Σ / Ε

2.4.12. Όταν έχει προσληφθεί κάποιος εξωτερικός σύμβουλος για θέματα αποδοχών αναφέρεται στην επιτροπή αποδοχών που έχει και την ευθύνη καθοδήγησης και παρακολούθησης. Ο εξωτερικός σύμβουλος αναφέρεται στην ετήσια έκθεση της εταιρείας μαζί με μία δήλωση για οποιαδήποτε πιθανή σχέση μεταξύ αυτού και της εταιρείας ή με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ατομικά.

Σ / Ε

2.4.13. Η ωρίμανση των δικαιωμάτων προαίρεσης ορίζεται σε διάστημα όχι μικρότερο των τριών (3) ετών από την ημερομηνία χορήγησής τους στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σ / Ε

Εξήγηση:

Η υφιστάμενη εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών περιλαμβάνει το εγκεκριμένο από το 2019 πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης με δυνητικό διάστημα ωρίμανσης μικρότερο των τριών (3) ετών.

2.4.14. Οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προβλέπουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω παράβασης συμβατικών όρων ή ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.

Σ / Ε

3.1. Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

3.1.1. *«Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του τον πρόεδρο, αν δεν τον έχει ήδη ορίσει το καταστατικό ή η γενική συνέλευση. Το καταστατικό, η γενική συνέλευση ή και το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγουν επίσης αναπληρωτή του προέδρου. Εφόσον δεν υπάρχει πρόεδρος ούτε αναπληρωτής του, καθήκοντα προέδρου μπορεί να ασκήσει προσωρινά ο μέτοχος με τον μεγαλύτερο αριθμό μετοχών με δικαίωμα ψήφου.»²⁹*

N

3.1.2. *«Ο πρόεδρος ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό.»³⁰*

N**ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ**

3.1.3. Ο ρόλος του Προέδρου συνίσταται στην οργάνωση και στον συντονισμό των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος προΐσταται του Διοικητικού Συμβουλίου και είναι υπεύθυνος για τη συνολική αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και οργάνωση των συνεδριάσεων του. Παράλληλα, προωθεί κουλτούρα ανοικτού πνεύματος και εποικοδομητικού διαλόγου κατά τη διεξαγωγή των εργασιών του, διευκολύνει και προωθεί τη δημιουργία καλών και εποικοδομητικών σχέσεων μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την αποτελεσματική συνεισφορά στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου όλων των μη εκτελεστικών μελών, διασφαλίζοντας την παροχή έγκαιρης, πλήρους και ορθής πληροφόρησης των μελών του.

Σ / Ε

3.1.4. Ο Πρόεδρος εξασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο στο σύνολό του έχει ικανοποιητική κατανόηση των απόψεων των μετόχων. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου μεριμνά για την αποτελεσματική επικοινωνία με τους μετόχους με γνώμονα τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων αυτών και την ανάπτυξη εποικοδομητικού διαλόγου μαζί τους, ώστε να κατανοήσει τις θέσεις τους.

Σ / Ε

²⁹ Ν.4548/2018, άρθρο 89, παρ. 1

³⁰ Ν.4548/2018, άρθρο 89, παρ. 3

- 3.1.5. Ο Πρόεδρος συνεργάζεται στενά με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Εταιρικό Γραμματέα για την προετοιμασία του Διοικητικού Συμβουλίου και την πλήρη ενημέρωση των μελών αυτού.

3.2. Εταιρικός Γραμματέας

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- 3.2.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποστηρίζεται από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό γραμματέα ώστε να συμμορφώνεται με τις εσωτερικές διαδικασίες και πολιτικές, τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς και να λειτουργεί αποτελεσματικά και αποδοτικά.

- 3.2.2. Ο εταιρικός γραμματέας είναι αρμόδιος, σε συνεννόηση και με τον Πρόεδρο, για τη διασφάλιση άμεσης, σαφούς και πλήρους πληροφόρησης του Διοικητικού Συμβουλίου, την ένταξη νέων μελών, την οργάνωση Γενικών Συνελεύσεων, τη διευκόλυνση επικοινωνίας μετόχων με το Διοικητικό Συμβούλιο και τη διευκόλυνση επικοινωνίας του Διοικητικού Συμβουλίου με τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη.

3.3. Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου / του Διευθύνοντος Συμβούλου

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

- 3.3.1 *«Οι εταιρείες παρακολουθούν σε διαρκή βάση την καταλληλότητα των μελών Διοικητικού Συμβουλίου, ιδίως για να εντοπίζουν, υπό το πρίσμα οποιουδήποτε σχετικού νέου γεγονότος, περιπτώσεις στις οποίες κρίνεται απαραίτητη η επαναξιολόγηση της καταλληλότητάς τους.....»³¹*

- 3.3.2 *«Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει για την εταιρεία το κατάλληλο πλάνο διαδοχής, για την ομαλή συνέχεια της διαχείρισης των υποθέσεων της εταιρείας και της λήψης αποφάσεων μετά από αποχωρήσεις μελών του, ιδίως εκτελεστικών και μελών επιτροπών».³²*

³¹ Εγκύκλιος 60/18.9.2020 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/elib/circulars

³² Εγκύκλιος 60/18.9.2020 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/elib/circulars

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

3.3.3 Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητά του, την εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και των επιτροπών του.

Σ / Ε

3.3.4 Το Διοικητικό Συμβούλιο συλλογικά, καθώς και ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αξιολογούνται ετησίως ως προς την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Τουλάχιστον ανά τριετία η αξιολόγηση αυτή διευκολύνεται από εξωτερικό σύμβουλο.

Σ / Ε

3.3.5 Στη διαδικασία αξιολόγησης προΐσταται ο Πρόεδρος σε συνεργασία με την επιτροπή υποψηφιοτήτων. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία προΐσταται η επιτροπή υποψηφιοτήτων.

Σ / Ε

Εξήγηση:

Εφόσον ο Πρόεδρος δεν είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος, στη διαδικασία αξιολόγησης προΐσταται ο ανεξάρτητος μη εκτελεστικός Αντιπρόεδρος.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

3.3.6 «Η Εταιρεία διαθέτει πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο...» «Η πολιτική καταλληλότητας, καθώς και κάθε ουσιώδους τροποποίησή της υποβάλλεται προς έγκριση στην Γενική Συνέλευση και αναρτάται στον ιστότοπο της Εταιρείας...»³³

N

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

3.3.7 Η επιτροπή υποψηφιοτήτων προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο την πολιτική καταλληλότητας και παρακολουθεί την εφαρμογή της.

Σ / Ε

3.3.8 Η επιτροπή υποψηφιοτήτων βάσει βέλτιστων πρακτικών, καθορίζει τις παραμέτρους αξιολόγησης και προΐσταται στα εξής:

Σ / Ε

- αξιολόγηση του σώματος του Διοικητικού Συμβουλίου,
- ατομικές αξιολογήσεις του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Προέδρου,
- πλάνο διαδοχής του Διευθύνοντος Συμβούλου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου,
- στοχευμένο προφίλ σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου σε σχέση με την στρατηγική και την πολιτική καταλληλότητας της εταιρείας.

³³ Ν.4706/2020, άρθρο 3, παρ. 1 και παρ. 3

- 3.3.9 Κατά τη συνολική αξιολόγηση λαμβάνεται υπ' όψιν η σύνθεση, η πολυμορφία και η αποτελεσματική συνεργασία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Σ / Ε
- 3.3.10 Κατά την ατομική αξιολόγηση λαμβάνεται υπ' όψιν η ιδιότητα του μέλους (εκτελεστικό, μη εκτελεστικό, ανεξάρτητο), η συμμετοχή σε επιτροπές, η ανάληψη ειδικών αρμοδιοτήτων / έργων, ο χρόνος που αφιερώνεται, η συμπεριφορά καθώς και η αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας. Σ / Ε
- 3.3.11 Η συχνότητα παράστασης κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου κατ' έτος στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και τις επιτροπές, στις οποίες συμμετέχει το κάθε μέλος, δημοσιοποιείται στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Σ / Ε
- 3.3.12 Το Διοικητικό Συμβούλιο υπό την καθοδήγηση της επιτροπής υποψηφιοτήτων μεριμνά για την ετήσια αξιολόγηση της απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα πρέπει να επικοινωνούνται στο Διευθύνοντα Σύμβουλο και να λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό των μεταβλητών αποδοχών του. Σ / Ε
- 3.3.13 Η εταιρεία διαμορφώνει και εφαρμόζει πρόγραμμα α) εισαγωγικής ενημέρωσης μετά την επιλογή και κατά την έναρξη της θητείας των νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και β) συνεχούς ενημέρωσης και επιμόρφωσης των μελών σε θέματα που αφορούν στην εταιρεία. Σ / Ε
- 3.3.14 Οι πρόεδροι των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνοι για την οργάνωση της αξιολόγησης των επιτροπών τους. Σ / Ε
- 3.3.15 Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου γνωστοποιούνται και συζητούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο και λαμβάνονται υπόψη στις εργασίες του σχετικά με τη σύνθεση, το πλάνο της ένταξης νέων μελών, την ανάπτυξη προγραμμάτων και άλλα συναφή θέματα του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε συνέχεια της αξιολόγησης, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Σ / Ε
- 3.3.16 Το Διοικητικό Συμβούλιο συμπεριλαμβάνει στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης συνοπτική περιγραφή της διαδικασίας ατομικής και Σ / Ε

συλλογικής αξιολόγησής του, των επιτροπών, καθώς και περίληψη των τυχόν ευρημάτων και των διορθωτικών ενεργειών.

ΣΥΣΤΑΣΗ

3.3.17 Η διαδικασία αξιολόγησης πραγματοποιείται ενδεικτικά με τη μορφή ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων.

Σ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

4.1 «Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό εξουσίες, σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4548/2018, οφείλουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και των αρμοδιοτήτων τους να τηρούν το νόμο, το καταστατικό και τις νόμιμες αποφάσεις της γενικής συνέλευσης. Οφείλουν να διαχειρίζονται τις εταιρικές υποθέσεις με σκοπό την προαγωγή του εταιρικού συμφέροντος, να εποπτεύουν την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και της γενικής συνέλευσης και να ενημερώνουν τα άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις εταιρικές υποθέσεις.»³⁴

N

4.2 «Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν ως θέμα την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, ή η ημερήσια διάταξη των οποίων περιλαμβάνει θέματα για την έγκριση των οποίων προβλέπεται η λήψη απόφασης από τη γενική συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, σύμφωνα με τον ν. 4548/2018, το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίστανται δύο (2) τουλάχιστον ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Σε περίπτωση αναιτιολόγητης απουσίας ανεξάρτητου μέλους σε δύο (2) τουλάχιστον συνεχόμενες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, το μέλος αυτό λογίζεται ως παραιτηθέν. Η παραίτηση αυτή διαπιστώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο προβαίνει στην αντικατάσταση του μέλους, σύμφωνα με την διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 9.»³⁵

N

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

4.3 Στις συνεδριάσεις η ημερήσια διάταξη των οποίων περιλαμβάνει θέματα για την έγκριση των οποίων προβλέπεται η λήψη απόφασης από τη ΓΣ με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, σύμφωνα με τον ν. 4548/2018, συμμετέχουν αυτοπρόσωπως ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σ / Ε

4.4 Σε κάθε περίπτωση τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διασφαλίζουν ότι δεν απέχουν από συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου χωρίς ουσιαστικό λόγο.

Σ / Ε

³⁴ Ν.4548/2018, άρθρο 96, παρ. 1

³⁵ Ν.4706/2020, άρθρο 5, παρ. 3

- 4.5 Άλλες επαγγελματικές δεσμεύσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) γνωστοποιούνται πριν από το διορισμό τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και εφεξής στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. Αλλαγές σχετικά με τις παραπάνω δεσμεύσεις αναφέρονται στο Διοικητικό Συμβούλιο μόλις προκύψουν.

Σ / Ε

5 ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

- 5.1 «Μεταξύ άλλων, ο κανονισμός λειτουργίας της Εταιρείας περιλαμβάνει την πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης που ακολουθεί η Εταιρεία, όπου απαιτείται.»³⁶

N

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- 5.2 Η προαγωγή του εταιρικού συμφέροντος και της ανταγωνιστικότητας της εταιρείας συνδέεται με τη βιωσιμότητά της.
- 5.3 Η βιωσιμότητα καθορίζεται από τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων της εταιρείας στο περιβάλλον και την ευρύτερη κοινότητα και μετράται με βάση τους μη χρηματοοικονομικούς παράγοντες που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνική ευθύνη και τη διακυβέρνηση (Environmental, Social, Governance «ESG») που είναι οικονομικά σημαντικοί (ουσιαστικοί) για την εταιρεία και τα συλλογικά συμφέροντα των βασικών ενδιαφερομένων μερών, όπως εργαζομένων, πελατών, προμηθευτών, τοπικών κοινοτήτων και άλλων σημαντικών φορέων.
- 5.4 Το Διοικητικό Συμβούλιο μεριμνά για την ύπαρξη μηχανισμών γνώσης και κατανόησης των συμφερόντων των ενδιαφερομένων μερών και παρακολουθεί την αποτελεσματικότητά τους.
- 5.5 Η σχέση της εταιρείας με τα ενδιαφερόμενα μέρη περιγράφεται στην Ενότητα 9.
- 5.6 Η εταιρεία υιοθετεί και εφαρμόζει πολιτική για θέματα ESG και βιώσιμης ανάπτυξης (Πολιτική Βιωσιμότητας).
- 5.7 Το Διοικητικό Συμβούλιο, στο πλαίσιο της πολιτικής βιωσιμότητας και, εφόσον δεν έχει υιοθετήσει τέτοια, στο πλαίσιο της στρατηγικής του, προσδιορίζει στην ετήσια έκθεση τα μη χρηματοοικονομικά θέματα που αφορούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της εταιρείας και είναι ουσιώδη

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

Σ / Ε

³⁶ Ν.4706/2020, άρθρο 14 παρ. 3ιβ και Ν.4548/2018, άρθρο 151

για την επιχείρηση, τους μετόχους και τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και πώς η εταιρεία τα αντιμετωπίζει.

5.8 Το Διοικητικό Συμβούλιο περιγράφει στην ετήσια έκθεση με ποιο τρόπο έχουν ληφθεί υπόψη τα συμφέροντα των σημαντικών ενδιαφερομένων μερών στις συζητήσεις και τη λήψη αποφάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σ / Ε

5.9 Το Διοικητικό Συμβούλιο δεσμεύει και παρακολουθεί την εκτελεστική διοίκηση για θέματα που αφορούν νέες τεχνολογίες και περιβαλλοντικά θέματα.

Σ / Ε

5.10 Οι δημοσιεύσεις σχετικά με τη διαχείριση και την επίδοση των εταιρειών σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης (ESG) είναι διαθέσιμες στους μετόχους και στα ενδιαφερόμενα μέρη. Η εταιρεία μπορεί να επιλέξει να ενεργήσει αυτές τις δημοσιεύσεις μέσω:

Σ / Ε

- (α) αυτόνομης έκθεσης / απολογισμού βιώσιμης ανάπτυξης,
- (β) των χρηματοοικονομικών της εκθέσεων, με την ενσωμάτωση αναφορών στα ουσιαστικά θέματα ESG, ή
- (γ) ενοποιημένου απολογισμού (integrated report), που προσδιορίζει πώς μια εταιρεία δημιουργεί αξία μέσω της στρατηγικής, της εταιρικής διακυβέρνησης και της επίδοσής της.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

5.11 Ο αναλυτικός Οδηγός Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG 2019 του Χρηματιστηρίου Αθηνών³⁷ παρουσιάζει εθελοντικές κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές οδηγίες σχετικά με τους δείκτες που θα πρέπει να χρησιμοποιούν οι εταιρείες για τη δημοσιοποίηση των εν λόγω πληροφοριών. Οι προτεινόμενοι δείκτες χωρίζονται σε:

Σ

- (α) Βασικούς δείκτες (core metrics), των οποίων η δημοσιοποίηση συνιστάται σε όλες τις εταιρείες,
- (β) Προηγμένους δείκτες (advanced metrics), που εστιάζουν στην επίδοση σε πιο σύνθετα θέματα ESG,
- (γ) Κλαδικούς δείκτες (sector-specific metrics), που δημιουργήθηκαν ειδικά για τους κλάδους που εκπροσωπούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Οι κλαδικοί δείκτες παρέχουν μία ολοκληρωμένη εικόνα της εταιρείας και των κινδύνων που αντιμετωπίζει, δεδομένου ότι τα ουσιαστικά θέματα βιώσιμης ανάπτυξης / ESG διαφέρουν ανάλογα με τον κλάδο δραστηριοποίησης.

³⁷<https://www.athexgroup.gr/documents/10180/5665122/GR-ESG+REPORTING+GUIDE/e4f7fa48-d16a-4156-b9da-fbc27282a227>

5.12 Η εταιρεία χρησιμοποιεί δείκτες διεθνώς αναγνωρισμένων πρωτοβουλιών, όπως της πρωτοβουλίας GRI, του οργανισμού SASB, του CDP ή του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών (UNG) και του Οδηγού Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG 2019 του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

5.13 Το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει σε εκτίμηση της δυνατότητας της εταιρείας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα (going concern) τόσο στις ετήσιες όσο και στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις-εκθέσεις. Επιπροσθέτως, τόσο στις ετήσιες όσο και στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις-εκθέσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο αναφέρει την τυχόν ύπαρξη σημαντικών αβεβαιοτήτων, οι οποίες σχετίζονται με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να δημιουργήσουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη δυνατότητα της Εταιρείας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα για διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων και ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων-εκθέσεων.

5.14 Το Διοικητικό Συμβούλιο επεξηγεί στην ετήσια οικονομική έκθεση - λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κατάσταση και τους βασικούς κινδύνους της εταιρείας - πώς έχουν εκτιμηθεί οι προοπτικές της εταιρείας, το χρονικό διάστημα για το οποίο έχει γίνει η εν λόγω εκτίμηση και τους λόγους που θεωρεί ότι η επιλογή του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος είναι η αρμόζουσα. Στην ίδια έκθεση, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί:

- α) να δηλώνει το κατά πόσο έχει εύλογη προσδοκία ότι η εταιρεία θα μπορέσει να συνεχίσει τη δραστηριότητά της και να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, καθώς και
- β) να επισημαίνει τυχόν επιφυλάξεις που έχει ή υποθέσεις που έχει χρησιμοποιήσει στο πλαίσιο της προειρημένης εκτίμησης.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 6.1 «Σύστημα εσωτερικού ελέγχου»: το σύνολο των εσωτερικών ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης κινδύνων, του εσωτερικού ελέγχου και της κανονιστικής συμμόρφωσης, που καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα της Εταιρείας και συντελεί στην ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της.»³⁸
- 6.2 «Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει, ότι οι λειτουργίες που συγκροτούν το Σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητες από τους επιχειρηματικούς τομείς που ελέγχουν, και ότι διαθέτουν τους κατάλληλους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καθώς και τις εξουσίες για την αποτελεσματική λειτουργία τους, σύμφωνα με όσα επιτάσσει ο ρόλος τους. Οι γραμμές αναφοράς και η κατανομή των αρμοδιοτήτων είναι σαφείς, εκτελεστές και δεόντως τεκμηριωμένες.»³⁹
- 6.3 «Η Εταιρεία υιοθετεί και εφαρμόζει Σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τα άρθρα 1 ως 24 του παρόντος νόμου, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της. Το σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης των άρθρων 1 έως 24 του παρόντος νόμου περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:
- α) επαρκές και αποτελεσματικό Σύστημα εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και κανονιστικής συμμόρφωσης...»⁴⁰
- 6.4 «Η Εταιρεία διαθέτει μονάδα εσωτερικού ελέγχου, που συνιστά ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα εντός της Εταιρείας, με σκοπό την παρακολούθηση και βελτίωση των λειτουργιών και των πολιτικών της Εταιρείας αναφορικά με το Σύστημα εσωτερικού ελέγχου της.»⁴¹
- 6.5 «Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου διαθέτει και εφαρμόζει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, ο οποίος εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, έπειτα από πρόταση της επιτροπής ελέγχου. Ο αριθμός των εσωτερικών ελεγκτών της μονάδας εσωτερικού ελέγχου πρέπει να είναι ανάλογος με το μέγεθος της εταιρείας, τον αριθμό των υπαλλήλων της, τα γεωγραφικά

N

N

N

N

N

³⁸ Ν.4706/2020, άρθρο 2, παρ. 7

³⁹ Ν.4706/2020, άρθρο 4, παρ. 3

⁴⁰ Ν.4706/2020, άρθρο 13, παρ. 1α

⁴¹ Ν.4706/2020, άρθρο 15, παρ. 1

σημεία όπου δραστηριοποιείται, τον αριθμό των λειτουργικών και των επιτελικών μονάδων και των ελεγκτέων οντοτήτων εν γένει. Για την εφαρμογή των άρθρων 1 ως 24, η μονάδα εσωτερικού ελέγχου ιδίως:

α) Παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί:

αα) την εφαρμογή του κανονισμού λειτουργίας και το Σύστημα εσωτερικού ελέγχου, ιδίως ως προς την επάρκεια και την ορθότητα της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής και μη πληροφόρησης, της διαχείρισης κινδύνων, της κανονιστικής συμμόρφωσης και του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης που έχει υιοθετήσει η Εταιρεία...»⁴²

6.6 Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για Αξιολόγηση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ).⁴³

6.7 Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την Πολιτική Καταλληλότητας.⁴⁴

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

6.8 Η εταιρεία σχεδιάζει επαρκές και αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου (ΣΕΕ), ως προς τη χρηματοοικονομική και μη πληροφόρηση. Το μοντέλο αναφοράς του ΣΕΕ περιλαμβάνει ενδεικτικά τα εξής:

- περιβάλλον ελέγχου,
- διαχείριση κινδύνων,
- ελεγκτικούς μηχανισμούς και δικλείδες ασφαλείας,
- σύστημα πληροφόρησης και επικοινωνίας και
- παρακολούθηση του ΣΕΕ.

6.9 Το περιβάλλον ελέγχου της εταιρείας περιλαμβάνει το σύνολο των δομών, των πολιτικών και των διαδικασιών που παρέχουν τη βάση για την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού ΣΕΕ, καθώς παρέχει το πλαίσιο και τη δομή για την επίτευξη των θεμελιωδών αντικειμενικών σκοπών του ΣΕΕ.

⁴² Ν.4706/2020, άρθρο 16, παρ. 1αα

⁴³ Απόφαση ΔΣ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/891/30.9.2020 «Εξειδικεύσεις της περ. ι της παρ. 3 και της παρ. 4 του άρθρου 14, Αξιολόγηση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) και της Εφαρμογής των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΔ) του ν. 4706/2020»
<http://www.hcmc.gr/vdrv/elib/af0a9d459-883b-4492-a6f7-ebced418f4c5-246227520-0>

⁴⁴ Εγκύκλιος 60/18.9.2020 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/elib/circulars

6.10 Η εταιρεία διαθέτει ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά, τα εξής βασικά χαρακτηριστικά του ΣΕΕ:

- Κώδικας δεοντολογίας και διαδικασίες παρακολούθησης της εφαρμογής του.
- Εγκεκριμένο οργανόγραμμα σε πλήρη ανάπτυξη, για όλα τα επίπεδα ιεραρχίας, και με διάκριση των λειτουργιών σε κύριες και δευτερεύουσες, στο οποίο με σαφήνεια προσδιορίζεται η περιοχή ευθύνης ανά τομέα/τμήμα.
- Σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου.
- Οργανωτική διάρθρωση και λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου.
- Περιγραφή του στρατηγικού σχεδιασμού, διαδικασία ανάπτυξης αυτού και υλοποίησής του.
- Μακροχρόνιος και βραχυχρόνιος προγραμματισμός δράσης ανά σημαντική δραστηριότητα, με αντίστοιχο απολογισμό και επισήμανση των αποκλίσεων σε περιοδική βάση, καθώς και αιτιολόγηση αυτών.
- Πλήρες και ενήμερο καταστατικό όπου προσδιορίζονται και αποτυπώνονται με σαφήνεια το αντικείμενο εκμετάλλευσης, εργασίας και οι κύριοι σκοποί του οικονομικού φορέα.
- Περιγραφή καθηκόντων των διευθύνσεων, τμημάτων και περιγραμμάτων θέσεων εργασίας.
- Καταγραφή πολιτικών και διαδικασιών σημαντικών λειτουργιών της εταιρείας και εντοπισμός δικλίδων ασφαλείας ή σημαντικών παραλείψεων.
- Διαδικασίες συμμόρφωσης με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο (Κανονιστική Συμμόρφωση).
- Διαδικασίες αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνων.
- Διαδικασίες για την πληρότητα και αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.
- Διαδικασίες πρόσληψης, επιμόρφωσης, ανάθεσης αρμοδιοτήτων, στοχοθεσίας και αξιολόγησης της απόδοσης των στελεχών.
- Διαδικασίες για την ασφάλεια, επάρκεια και αξιοπιστία των πληροφοριακών συστημάτων.
- Διαδικασίες διασφάλισης προσωπικού και περιουσιακών στοιχείων.
- Περιγραφή γραμμών αναφοράς και διαύλων επικοινωνίας εντός και εκτός του οργανισμού.
- Μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των διαδικασιών.
- Διαδικασία περιοδικής αξιολόγησης της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του ΣΕΕ από ανεξάρτητο αξιολογητή,

επικοινωνία αποτελεσμάτων και κατάρτιση πλάνου θεραπείας αδυναμιών.

- Πολιτικές για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και άλλων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση θεμάτων (ESG factors).

6.11 Στο πλαίσιο εφαρμογής των ανωτέρω, οι εταιρείες διαθέτουν καταγεγραμμένες πολιτικές και διαδικασίες λειτουργίας των οργανωτικών μονάδων. Οι διαδικασίες περιλαμβάνουν σαφή αναφορά στις δικλείδες ασφαλείας που έχουν θεσπίσει για την αντιμετώπιση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν και τον υπεύθυνο της κάθε διαδικασίας και αξιολογούνται και στο πλαίσιο αξιολόγησης του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης.

Σ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

7.1 «Η γενική συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Οι αποφάσεις της δεσμεύουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους.»⁴⁵

N

7.2 «Το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας αναγγέλλεται από τον πρόεδρο της γενικής συνέλευσης μόλις διαπιστωθεί.»⁴⁶

N

7.3 «Εταιρείες με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά δημοσιεύουν στο διαδικτυακό τους τόπο, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο από την ημερομηνία της γενικής συνέλευσης, προσδιορίζοντας για κάθε απόφαση τουλάχιστον τον αριθμό των μετόχων για τις οποίες δόθηκαν έγκυρες ψήφοι, την αναλογία του κεφαλαίου που εκπροσωπούν αυτές οι ψήφοι, το συνολικό αριθμό έγκυρων ψήφων, καθώς και τον αριθμό ψήφων υπέρ και κατά κάθε απόφασης και τον αριθμό των αποχών.»⁴⁷

N

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

7.4 Η εταιρεία υποστηρίζει και μεριμνά τόσο για τη συμμετοχή των μετόχων στις συνελεύσεις όσο και για την ουσιαστική άσκηση των δικαιωμάτων τους κατά το μέγιστο δυνατόν.

Σ / Ε

7.5 Για τη μέγιστη και στη βάση πλήρους ενημέρωσης συμμετοχή των μετόχων στη Γενική Συνέλευση, η εταιρεία θέτει μηχανισμούς για την έγκαιρη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον αναφορικά με την ημερομηνία, τον τόπο, την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη και ακριβή περιγραφή των διαδικασιών για τη συμμετοχή και ψηφοφορία των μετόχων.

Σ / Ε

7.6 Στο βαθμό που οι ερωτήσεις των μετόχων σχετικά με θέματα της ημερήσιας διάταξης δεν απαντηθούν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, η εταιρεία προβλέπει διαδικασία υποβολής των σχετικών απαντήσεων.

Σ / Ε

⁴⁵ Ν.4548/2018, άρθρο 116

⁴⁶ Ν.4548/2018, άρθρο 133, παρ. 1

⁴⁷ Ν.4548/2018, άρθρο 133. παρ. 2

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

8.1 «Το σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης της εταιρείας περιλαμβάνει επαρκείς και αποτελεσματικούς μηχανισμούς επικοινωνίας με τους μετόχους, ώστε να διευκολύνονται η άσκηση των δικαιωμάτων τους και ο ενεργός διάλογος με αυτούς (shareholder engagement).»⁴⁸

N

8.2 «Υστερα από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη γενική συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι σχετικές με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται, όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στο διαδικτυακό τόπο της εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης, με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη γενική συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους διευθυντές της εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80. Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο.»⁴⁹

N**ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ**

8.3 Η συμμετοχή των μετόχων διασφαλίζεται μέσα από την παροχή επαρκούς και ισότιμης πρόσβασης στην πληροφόρηση. Για την επικαιροποίηση της πληροφορίας προς τους μετόχους αλλά και γενικά για την επικοινωνία μαζί τους σε τακτική βάση, η εταιρεία χρησιμοποιεί την ιστοσελίδα της, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για ισότιμη πρόσβαση των μετόχων στη δημοσιοποίηση γεγονότων.

Σ / Ε

⁴⁸ Ν.4706/2020, άρθρο 13, παρ. 1γ

⁴⁹ Ν.4548/2018, άρθρο 141, παρ. 6

8.4 Για τη διασφάλιση ενός εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ της εταιρείας και των μετόχων, η εταιρεία διαθέτει διαδικασίες και εργαλεία (όπως πλατφόρμα επικοινωνίας) προκειμένου η εταιρεία να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις ενημέρωσης σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Σ / Ε

8.5 Αρμόδια μονάδα είναι αυτή της εξυπηρέτησης μετόχων. Οι διαδικασίες αναρτώνται και στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Σ / Ε

ΣΥΣΤΑΣΗ

8.6 Η εταιρεία εισάγει επιπλέον συγκεκριμένες και διαφανείς διαδικασίες για την υποβολή εξατομικευμένων αιτημάτων και προβληματισμών από μετόχους. Τέτοια αιτήματα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται από την εταιρεία μέσα από δημόσιες απαντήσεις, οι οποίες θα επικοινωνούνται σε όλους τους μετόχους εντός προσδιορισμένου ελάχιστου χρονικού πλαισίου.

Σ

9 ΕΝΑΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ - ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

9.1 Το Διοικητικό Συμβούλιο μεριμνά ώστε να προσδιορίζονται τα σημαντικά για την εταιρεία ενδιαφερόμενα μέρη, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τη στρατηγική της, καθώς και να κατανοούνται τα συλλογικά τους συμφέροντα και με ποιο τρόπο αυτά αλληλεπιδρούν με τη στρατηγική της.

Σ / Ε

9.2 Το Διοικητικό Συμβούλιο, όπου είναι απαραίτητο για την επίτευξη των εταιρικών στόχων και σύμφωνα με τη στρατηγική της εταιρείας, μεριμνά για τον έγκαιρο και ανοιχτό διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και χρησιμοποιεί διαφορετικά κανάλια επικοινωνίας για κάθε ομάδα ενδιαφερόμενων μερών, με γνώμονα την ευελιξία και τη διευκόλυνση της κατανόησης των εκατέρωθεν συμφερόντων.

Σ / Ε

ΣΥΣΤΑΣΗ

9.3 Ενδεικτικοί μηχανισμοί επικοινωνίας και σύνδεσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι οι εξής:

Σ

- Διενέργεια δράσεων/πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης / Πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης της εταιρείας.
- Σύσταση συμβουλευτικών ομάδων που συναντιούνται σε τακτική βάση ή κατά περίπτωση.
- Στοχευμένα ερωτηματολόγια για τη γνωστοποίηση των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών.
- Χρήση τεχνολογικών εργαλείων και μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
- Ειδική συνεργασία με ομάδες ενδιαφερόμενων μερών πάνω σε συγκεκριμένα θέματα που απασχολούν την εταιρεία.

Σκοπός αυτής της ενότητας είναι να καθοδηγήσει τις εταιρείες ως προς τη δομή και το περιεχόμενο της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με την επιταγή του ν. 4548/2018.

Κατά την απαίτηση του παρόντος Κώδικα, η εταιρεία θα πρέπει για κάθε εταιρική χρήση να περιλαμβάνει σε ειδικό τμήμα της ετήσιας έκθεσης διαχείρισης, δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, που να περιέχει, σε συνδυασμό με όσα προβλέπονται στον ν. 4548/2018 τη γνωστοποίηση της οικειοθελούς συμμόρφωσης της εταιρείας με τον παρόντα Κώδικα.

Η εξήγηση των λόγων μη συμμόρφωσης δεν πρέπει να περιορίζεται μόνον σε απλή αναφορά της πρακτικής με την οποία δεν συμμορφώνεται η εταιρεία, αλλά να αιτιολογείται με τρόπο ξεκάθαρο και συγκεκριμένο. Ειδικότερα, η εξήγηση μη συμμόρφωσης πρέπει:

- να είναι ορισμένη ως προς τις θέσεις της εταιρείας, ειδική και όχι τυποποιημένη,
- να είναι ουσιαστική, υπό την έννοια ότι θέτει το πλαίσιο και το λόγο της μη συμμόρφωσης,
- να είναι κατανοητή και πειστική,
- να αξιολογεί το ρίσκο της απόκλισης και να περιγράφει τα μέτρα που έχουν ληφθεί προς ελαχιστοποίηση τυχόν κινδύνων ως προς τη μη συμμόρφωση με τη σχετική αρχή,
- να αναφέρει κατά πόσον η απόκλιση από τις διατάξεις του Κώδικα είναι χρονικά περιορισμένη, να δίνεται εκτίμηση χρόνου ευθυγράμμισης της εταιρείας με τις διατάξεις του Κώδικα και τέλος, να αναφέρει κάποια εναλλακτική πρακτική που η εταιρεία έχει υιοθετήσει ως πιο ενδεδειγμένη, καθώς και για ποιους λόγους τη θεωρεί πιο ενδεδειγμένη και ωφέλιμη στα πλαίσια τήρησης υψηλών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης. Με αυτόν τον τρόπο, οι επενδυτές και τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι σε θέση να αξιολογήσουν ακόμα και αν η εταιρεία δεν εφαρμόζει κάποια πρακτική του Κώδικα, αν εντούτοις αντιλαμβάνεται πράγματι τη σημασία της εταιρικής διακυβέρνησης και με την ποιότητα της εξήγησης επιτυγχάνει την απαιτούμενη αποτελεσματικότητα.

Η δήλωση περιλαμβάνει το ελάχιστο περιεχόμενο του άρθρου 152 του ν. 4548/2018 καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο του άρθρου 18 του ν. 4706/2020.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

«Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018, να συμπεριλαμβάνει αναφορά στην πολιτική καταλληλότητας, στα πεπραγμένα των επιτροπών του άρθρου 10 του παρόντος, στα αναλυτικά βιογραφικά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών της Εταιρείας,...»⁵⁰

Επιπροσθέτως, περιλαμβάνει την ανταπόκριση της εταιρείας στις ειδικές πρακτικές και συστάσεις, σύμφωνα με τις ενότητες του Κώδικα. Ενδεικτικά, περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα εξής:

- i. τον αριθμό συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και τη συχνότητα συμμετοχής κάθε μέλους στις συνεδριάσεις,
- ii. τον αριθμό των συνεδριάσεων των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και τη συχνότητα συμμετοχής κάθε μέλους στις συνεδριάσεις,
- iii. σύντομη περιγραφή της σύνθεσης και των όρων λειτουργίας, του έργου και των αρμοδιοτήτων των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και περιγραφή των θεμάτων που συζητούν στις συνεδριάσεις τους
- iv. περιγραφή του τρόπου αξιολόγησης της επίδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και των επιτροπών.

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως οι παρακάτω:

- i. προσδιορισμός του Προέδρου, του Αντιπροέδρου (εφόσον υπάρχει), του Διευθύνοντος Συμβούλου και των μελών των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Προέδρων τους,
- ii. προσδιορισμός των μη εκτελεστικών μελών που το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ανεξάρτητα και, όπου είναι απαραίτητο, επεξήγηση των λόγων που στηρίζουν αυτήν τη θέση του,
- iii. συνοπτικά βιογραφικά σημειώματα κάθε μέλους Διοικητικού Συμβουλίου και του εταιρικού Γραμματέα,
- iv. διάρκεια της θητείας κάθε μέλους Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένης και της ημερομηνίας λήξης),
- v. αναφορά στις εξωτερικές επαγγελματικές δεσμεύσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών

⁵⁰ Ν.4706/2020, άρθρο 18, παρ. 3

υποχρεώσεών τους ως μη εκτελεστικών μελών σε άλλες εταιρείες, καθώς και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς).

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και τον εσωτερικό έλεγχο:

- i. περιγραφή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου,
- ii. αναφορά στα αποτελέσματα / ευρήματα της Έκθεσης Αξιολόγησης, στους κινδύνους και στις συνέπειες των τυχόν ευρημάτων, στην απόκριση της διοίκησης των εταιρειών, καθώς και στην πορεία υλοποίησης των σχεδίων με τα σχετικά χρονοδιαγράμματα,
- iii. δήλωση του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς την πραγματοποίηση ετήσιας επανεξέτασης της εταιρικής στρατηγικής, των κύριων επιχειρηματικών κινδύνων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου,
- iv. σε περίπτωση που οι νόμιμοι ελεγκτές ή το ελεγκτικό γραφείο προσφέρουν μη ελεγκτικές υπηρεσίες στην εταιρεία, αξιολόγηση της επίπτωσης που μπορεί να έχει το γεγονός αυτό στην αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα του υποχρεωτικού ελέγχου.

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Προς το σκοπό αυτό θα ενσωματώνεται στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης η έκθεση αμοιβών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ειδική αναφορά:

- i. στην πολιτική πολυμορφίας που εφαρμόζεται από την εταιρεία, ως προς τη σύνθεση τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου της όσο και των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών της και στο ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου αντίστοιχα,
- ii. ειδική αναφορά στις πολιτικές που εξασφαλίζουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο διαθέτει επαρκή πληροφόρηση ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του αναφορικά με συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών περιλαμβανομένων των συναλλαγών των θυγατρικών της με συνδεδεμένα μέρη.

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης ενδεικτικά περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την πολιτική βιώσιμης ανάπτυξης (ESG) που ακολουθεί η εταιρεία:

- i. περιγραφή των κύριων στοιχείων της πολιτικής που υιοθετεί και εφαρμόζει για θέματα ESG, με σκοπό την προαγωγή του εταιρικού συμφέροντος και της ανταγωνιστικότητάς της,

- ii. αναφορά στα ουσιώδη μη χρηματοοικονομικά θέματα που αφορούν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της, καθώς και πώς τα αντιμετωπίζει,
- iii. αναφορά στα πρότυπα που χρησιμοποιεί η εταιρεία για τη δημοσιοποίηση των εν λόγω μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να περιγράφει συνοπτικά τη διαδικασία αξιολόγησης του ιδίου, των επιτροπών του, καθώς και περίληψη των τυχόν ευρημάτων και των διορθωτικών ενεργειών.

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης στο σύνολό της θα πρέπει να έχει ελεγχθεί από ορκωτό ελεγκτή, σύμφωνα με τις διαδικασίες που συμφωνούνται με την εταιρεία.